

OCHRANA ZAŘÍZENÍ

V příběhu...

Karel a Dáša mají rádi turistiku a historii. Jejich společným koníčkem jsou výpravy na hrady a zámky.

Jednou se vypravili na zříceninu hradu Zbořený Kostelec, jehož trosky se tyčí nad řekou Sázavou. Počasí Karlovi a Dáše přálo a Mapy.cz pomohly ve chvílích, kdy nevěděli, kudy se dát. Cesta nahoru na hrad byla trochu krkolomnější, protože Karel hledal zkratky, které vedly mimo značené trasy.

Jakmile se vyšplhali na hrad, začal Karel pobíhat z místa na místo, prohledávat si kapsy, a dokonce lézt po zemi. Dáša se pobaveně zeptala, jestli si hraje na vojáka. Karel nervózně odpověděl, že hledá mobil, který zřejmě někde po cestě ztratil. Dáša mu chtěla začít pomáhat, ale Karel ji zarazil s tím, že bude lepší, když zkusí zavolat na jeho číslo ze svého mobilu.

Dáša to zkusila, ale žádné zvonění nebylo slyšet. Když se chtěla znovu pustit do prohledávání okolí, Karel ji opět zarazil s tím, že má mobil nastavený na ztrátu. Vysvětlil jí, že díky téhle funkci může na jiném zařízení zjistit, kde se právě teď jeho mobil nachází.

Pak se v Dášině mobilu přihlásil na svůj Google účet, otevřel aplikaci Najít moje zařízení a bylo to. Ukázal Dáše na mapě, že mobil je půl kilometru od nich. Výprava mohla vesele pokračovat dál.

Jedinec dbá na ochranu zařízení a digitálního obsahu, čímž předchází ztrátě dat a informací.

POPIS KOMPETENCE

Všechna zařízení, která používáme, bychom měli chránit proti poškození nebo ztrátě. Kromě toho bychom měli mít na paměti, že při ztrátě nebo zničení zařízení můžeme přijít o data, která jsou v nich uložena. Proto je důležité, abychom tato zařízení zabezpečili proti ztrátě nebo odcizení (zálohování dat, omezení přístupu do zařízení). K ochraně před ztrátou lze používat mechanické zabezpečení (např. uzamčení speciálním zámkem) a programy, které umožní ztracené zařízení lokalizovat.

Víme, že displej i celé zařízení můžeme chránit ochrannými prvky proti mechanickému poškození. Zařízení bychom neměli nechávat volně přístupné bez dozoru a vystavovat ho vysokým teplotám. Všechna potřebná opatření si umíme vyhledat a podle svých potřeb (sami nebo s pomocí) aplikovat.

NEJČASTĚJŠÍ ČINNOSTI

Zajištění zařízení proti neoprávněnému přístupu

Všechna zařízení se dají chránit proti neoprávněnému užívání heslem, pinem nebo biometrickým zabezpečením (otisk prstu, sken obličeje nebo očí).

Zajištění zařízení proti ztrátě

Notebooky, počítače a monitory většinou umožňují použít speciální zámky proti krádeži. Užitečnou funkcí mobilních zařízení je funkce „Najdi moje zařízení“ (Find my device), která umožní vyhledání ztraceného přístroje za pomoci jiného zařízení.

Zálohování dat

Kopírování dat na jiné místo nacházející se mimo počítač nebo mobilní telefon. Tímto místem může být jiný pevný nebo externí disk, příp. cloudové úložiště. Zálohování dat je služba, která umožňuje ukládat data uživatele na internet nebo jinou síť do úložného prostoru, ze kterého je možné v případě potřeby data znovu obnovit.

Data je potřeba pravidelně zálohovat mimo zařízení a záloha by měla být uložena fyzicky někde jinde než zálohované zařízení, aby nedošlo ke ztrátě zařízení i zálohy najednou (např. při krádeži, požáru, zničení disku).

ÚROVNĚ KOMPETENCE

0 -

1

Ví, že zařízení se nemá nechávat volně dostupné bez dozoru, a zajistí jej proti krádeži. Při odchodu zařízení vypíná nebo se odhlašuje. Uvědomuje si, že zařízení s baterií nesmí vystavovat vysokým teplotám, protože by baterie mohla explodovat. Ví, že přístroje může chránit ochrannými prvky proti mechanickému poškození.

2

Ví, jak se bránit proti ztrátě dat při výpadku napájení, a zváží, zda tuto ochranu jeho data potřebují. (Zda jsou tak důležitá, že se mu do ochrany vyplatí investovat.) Ví, že je možné zabezpečit zařízení a data, a v případě potřeby požádá o pomoc odborníky.

3

Dokáže vybrat vhodné postupy k zabezpečení zařízení a dat. Ví, jak zabránit zneužití dat při ztrátě zařízení a aktivně tuto ochranu používá. Dokáže si stanovit a používat postupy pro případ poruchy zařízení a obnovení dat. Přístroje, které spojuje datovými kabely, napájí z jednoho zdroje elektrické energie. (Například počítač a tiskárnu má zapojené do jednoho zásuvkového okruhu.)

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

POČÍTAČ

NOTEBOOK

TABLET

MOBILNÍ TELEFON

PERIFERIE POČÍTAČŮ

PROGRAMY A ZDROJE

Nástroje pro správu

Souborové manažery • Total Commander, Průzkumník Windows, Altap Salamander

Zálohování • Acronis Backup, Veeam Backup nebo sdílení na OneDrive, Google Drive

Data uložená v zařízeních jsou ukládána do souborů a uspořádána do složek. Pro jejich snadnější správu se používají souborové manažery a pro zálohování zase speciální zálohovací aplikace.

Nástroje pro ochranu dat

Antiviry – antispyware, antimalware • Avast, ESET, Kaspersky, Windows Defender

Šifrování dat • Bitlocker, VeraCrypt

Správa hesel • KeePass, LastPass, StickyPassword

Pro ochranu a zabezpečení dat se používají různé typy aplikací. Jedním typem jsou antivirové a jiné aplikace, které chrání data a celé systémy proti napadení počítačovými viry. K ochraně proti zneužití dat je možné používat programy na šifrování disků, dat a dokumentů. Pro správu hesel a přístupů lze používat aplikace, které jedním hlavním heslem chrání seznam všech hesel.